

department for
**culture, media
and sport**

Canllaw i Ymgeiswyr

Cais am Dystysgrif Mangre Clwb

Mawrth 2010

Ein hamcan yw gwella ansawdd bywyd i bawb trwy weithgareddau diwylliannol a chwaraeon, cefnogi'r cais am ragoriaeth a hyrwyddo'r diwydiannau twristiaeth, creadigol a hamdden.

CAIS AM DYSTYSGRIF MANGRE CLWB

Pryd i Ddefnyddio'r Ffurflen

Mae'r canllaw hwn yn berthnasol i'r cais am dystysgrif mangre clwb i awdurdodi gwerthu a chyflenwi alcohol a darpariaeth o adloniant rheoledig. Mae [Deddf Trwyddedu 2003](#) ("Y Ddeddf") yn cydnabod bod sefyllfa clybiau gwirfoddol a chymdeithasol yn achosi materion gwahanol o ran y ddeddf trwyddedu na mangreoedd masnachol yn gwerthu alcohol neu'n darparu adloniant yn uniongyrchol i'r cyhoedd. Mae'r clybiau hyn (megis y Llang Prynneig Brenhinol, clybiau gweithwyr neu glybiau criced neu rygbi) yn gyffredinol yn sefydliadau ble mae aelodau yn dod ynghyd at bwrpas cymdeithasol, chwaraeon neu wleidyddol penodol ac yna'n cyfuno i brynu alcohol mewn swmp i'w haelodau. Mae'r clybiau yn cynnal gweithgareddau o fangre ble mae mynediad i'r cyhoedd wedi ei gyfyngu a chyflenwir alcohol am reswm nad yw i wneud elw. Oherwydd hyn, mae'r Ddeddf yn cadw agweddau o ddeddfau trwyddedu alcohol cynharach oedd yn berthnasol i 'glybiau aelodau cofrestredig' ac yn caniatáu triniaeth arbennig i glybiau tu allan i drefniadau trwyddedu mangre arferol. Ceir rhagor o wybodaeth ar y meini prawf ar gyfer clybiau sy'n gymwys ar [wefan DCMS](#), neu byddant ar gael ar gais gan eich awdurdod trwyddedu. Noder y dylai mathau eraill o glybiau sy'n glybiau perchnogol (e.e. clybiau aelodau sy'n cael eu rhedeg am elw preifat megis rhai clybiau nos) gael trwydded mangre. Mae ffurflen a Chanllaw tebyg ar gael i'r rhai sy'n gwneud cais am drwydded mangre.

Rhaid gwneud cais am dystysgrif mangre clwb i awdurdod trwyddedu'r ardal lle lleolir y clwb. Yn ogystal â ffurflen i wneud cais am dystysgrif mangre clwb, byddwch hefyd angen cwblhau ffurflen datganiad clwb (gweler diwedd y canllaw hwn). Gellir cael ffurflenni cais o wefan DCMS, neu ar gais gan eich awdurdod trwyddedu, ac efallai y byddant hefyd ar gael ar wefan eich awdurdod lleol. Os ydych yn gwneud cais ar-lein trwy'r Cyfleuster Ceisiadau Electronig ar www.businesslink.gov.uk neu gyfleuster electronig eich awdurdod trwyddedu (os oes un ar gael), fe ofynnir i chi gwblhau ffurflen gais ar-lein.

A fydd yr awdurdod trwyddedu yn gwirio bod rheolau clwb yn bodloni'r meini prawf i fod yn glwb cymwys?

Mae'r rheoliadau'n ei gwneud yn ofynnol i glybiau gyflwyno ffurflen 'datganiad clwb' a chopi o reolau'r clwb gyda'r cais. Bydd yr awdurdod trwyddedu yn pennu p'un a fodlonir amodau'r Ddeddf ar gyfer clybiau cymwys parthed gweithgareddau clwb cymwys. Rhaid i ysgrifennydd y clwb roi hysbysiad i'r awdurdod trwyddedu o unrhyw newid yn enw'r clwb neu addasiad i'r rheolau (hyd yn oed pan fydd y clwb wedi gwneud cais am dystysgrif mangre clwb nad yw wedi'i bennu eto). Gall awdurdod trwyddedu wrthod cais am dystysgrif mangre clwb os ymddengys nad yw'r clwb yn bodloni'r amodau i fod yn glwb cymwys parthed y gweithgareddau ar y dystysgrif.

A allaf roi hysbysiadau digwyddiad dros dro ar gyfer mangre clwb, heb i hyn effeithio ar ei statws fel clwb cymwys?

Mae DCMS o'r farn na ddylid gwneud mwy na 12 datganiad digwyddiad dros dro o fewn blwyddyn ar gyfer mangre clwb heb i hyn effeithio ar ei statws fel clwb cymwys. Byddai hyn yn adlewyrchu amgylchiadau dan y ddeddfwriaeth flaenorol ble gallai clwb sicrhau 12 caniatâd achlysurol y flwyddyn heb i hyn effeithio ar ei statws fel clwb. Rhaid i unigolyn gyflwyno hysbysiad digwyddiad dros dro, yn hytrach na'r clwb ei hun. Fodd bynnag, dylech fod yn ymwybodol nad yw rhyddfrefnïau a chyfyngiadau penodol sy'n berthnasol i glybiau yn berthnasol pan fydd y clwb yn agored i'r cyhoedd.

ANGEN MWY O GYMORTH?

Bwriad y Canllaw hwn yw helpu clybiau gwblhau'r ffurflen gais. Os ydych yn gwneud cais ar-lein, fe ddylech hefyd ddarllen y canllaw ar wneud ceisiadau ar-lein a ddarparwyd ar y dudalen we hon sef: http://www.culture.gov.uk/images/publications/onlineapplication_guidanceforapplicants_dec09.pdf. Gellir cael gwybodaeth bellach am y Ddeddf Trwyddedu 2003 a ffynonellau eraill o gymorth mewn manau eraill ar wefan DCMS. Dylai'ch awdurdod trwyddedu lleol (gan amlaf eich awdurdod lleol) allu'ch helpu gydag unrhyw ymholiadau neu roi cyngor ar sut i gwblhau'r cais. Efallai yr hoffech hefyd ystyried ffynonellau eraill o gyngor megis cymdeithas berthnasol y clwb neu trwy geisio cymorth proffesiynol, megis cyngor cyfreithiol.

Ffurflen Datganiad Clwb

Dylid cynnwys 'Ffurflen datganiad clwb' gyda'ch cais am dystysgrif mangre clwb. Gellir cael ffurflenni datganiad clwb ar gais gan eich awdurdod trwyddedu, neu o wefan DCMS. Mae'r ffurflen hon yn ddatganiad bod eich clwb yn bodloni'r meini prawf ar gyfer statws clwb cymwys a rhaid ei chynnwys gyda'ch cais am dystysgrif mangre clwb. Mae tair cyfres o gwestiynau yn ymwneud â rheolau neu drefniadau'r clwb fydd yn caniatáu i'r awdurdod trwyddedu bennu p'un a yw rheolau'r clwb yn bodloni amodau'r Ddeddf ar gyfer clybiau cymwys parthed gweithgareddau clybiau cymwys. Dim ond un gyfres o gwestiynau a ddylid eu hateb, yn ddibynnol ar ba fath o glwb sy'n gwneud y cais. Dylai cymdeithasau cofrestredig dan y Ddeddf Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus 1965 neu'r Ddeddf Cymdeithasau Llesiant 1974 a chymdeithasau llesiant cofrestredig dan y Ddeddf Cymdeithasau Llesiant 1992 gwblhau'r cwestiynau yn adran 1. Dylai sefydliadau lles glowyr gwblhau'r cwestiynau yn adran 2 a dylai ymgeiswyr nad ydynt yn yr un o'r ddau gategori hyn gwblhau'r cwestiynau yn adran 3. Mae'n drosedd i wneud datganiad ffug a allai arwain at ddirwy o hyd at £5,000 os ceir euogfarn.

CWBLHAU'R FFURFLEN

Yn y datganiad agoriadol, dylech fewnosod enw'r clwb sy'n ymgeisio am dystysgrif mangre clwb – e.e. 'Clwb Cymdeithasol Smith'.

RHAN 1: Manylion y Fangre Clwb

Mae'r adran hon yn gofyn am gyfeiriad a rhai manylion eraill am fangre'r clwb. Os nad oes gan fangre'r clwb gyfeiriad post, dylech ddisgrifio lleoliad y fangre neu roi cyfeirnod map Arolwg Ordans.

Mae'r adran hon hefyd yn gofyn am enw, cyfeiriad a manylion eraill yr unigolyn sy'n cyflawni dyletswyddau ysgrifennydd y clwb.

Mae'r adran hefyd yn gofyn am werth ardrethol annomestig (NDRV) y fangre. Nid yw hyn yr un peth â'r gwir ardrethi busnes a dalwch, ond mae'n werth a bennir gan y Swyddfa Brisio, sy'n helpu i bennu ardrethi busnes. Yr NDRV, yn hytrach na'ch bil ardrethi busnes, fydd yn pennu'r lefel o ffioedd i'w talu gyda'r cais am dystysgrif a'r ffi flynyddol ar ôl hynny. Gellir gwirio NDRV unrhyw fangre ar wefan Asiantaeth y Swyddfa Brisio (VOA): www.voa.gov.uk. Mae'r NDRV yn cael ei ailbrisio bob 5 mlynedd. Dylai mangre dderbyn hysbysiad o'i phrisiad diweddaraf a fydd yn weithredol o 1 Ebrill 2010 ymlaen. Mae clybiau heb werth ardrethol annomestig yn cael eu trin fel petaent ym Mand A at ddibenion ffioedd trwyddedu.

Gweler y canllaw ar FFIOEDD am ragor o wybodaeth:

www.culture.gov.uk/alcohol_and_entertainment/fee_levels

Rhaid i fangre clwb fod wedi ei meddiannu ac yn cael ei defnyddio yn gyson gan glwb er mwyn sicrhau tystysgrif mangre clwb.

Rhan 2 – Atodlen Weithredu Clwb

Dylech ddatgan y dyddiad pan yr hoffech i'r dystysgrif gychwyn. Bydd tystysgrif mangre clwb yn parhau am gyfnod amhenodol (ac eithrio os yw'n cael ei ddiddymu o ganlyniad i wrandawriad adolygiad trwydded, os yw wedi ei ildio neu os yw'r clwb yn rhoi'r gorau o fod yn glwb cymwys) oni bai eich bod yn datgan fel arall yn y blwch a ddarperir.

Disgrifiad Cyffredinol o Fangre'r Clwb

Gofynnir i chi ddisgrifio mangre'r clwb. Er enghraifft, y math o fangre, ei lleoliad a'i chynllun cyffredinol ac unrhyw wybodaeth arall fyddai'n berthnasol i'r amcanion trwyddedu. Dylech gynnwys unrhyw fannau y bwriadwch eu darparu i bobl yfed alcohol y byddwch yn ei gyflenwi, megis mannau awyr agored, e.e. gerddi cwrw, cysgodfeydd ysmegu ac ati, gan y gallai hyn bennu p'un a yw defnydd yr ardaloedd hynny ar neu oddi ar y fangre.

5,000 neu fwy o Bobl yn Mynychu

Nid oes rhaid i chi gwblhau'r blwch hwn os ydych yn credu y bydd llai na 5,000 o bobl yn mynychu mangre'r clwb ar unrhyw un adeg. Mae'r ffigur yn berthnasol i'r nifer uchaf o bobl, gan gynnwys cyflogeion, yn mynychu mangre'r clwb ar unrhyw un adeg benodol – nid y cyfanswm o bobl dros gyfnod o amser. Mae'n bwysig nodi bod y ffigur mynychu hefyd yn cyfeirio at 'fangre'r clwb trwyddedig' (h.y. ardal drwyddedig y clwb a ddynodir yn y cynllun) ac nid mannau sydd y tu allan i 'fangre'r clwb trwyddedig'. Os penderfynwch na fydd y rhif yn uwch na 5,000, byddwch yn gyfrifol am sicrhau na fydd y rhif yn uwch na'r ffigur hwn ar unrhyw un adeg neu bydd perygl eich bod yn cyflawni trosedd.

A oes rhaid i fangre gyda thystysgrif mangre clwb dalu'r ffi atodol am ddigwyddiadau mawr?

Dan Reoliadau Ddeddf Trwyddedu 2003 (Ffioedd) 2005, nid yw'r ffi atodol i gynnal digwyddiadau mawr yn berthnasol i weithgareddau trwyddedadwy a gynhelir dan Dystysgrif Mangre Clwb. Fodd bynnag, i ganiatáu craffu priodol o'r cais, bydd angen cwblhau'r adran hon o hyd os bydd 5,000 o bobl neu fwy yn mynychu'r fangre ar unrhyw adeg. Mae'n drosedd i wneud datganiad ffug yn y cais, a allai arwain at ddirwy o £5,000.

A ddylid cynnwys ein gardd gwrw neu gysgodfa ysmegu ar ein tystysgrif mangre clwb?

Chi ddylai benderfynu hyn. Wrth wneud hyn, byddwch angen ystyried p'un a ydych am ddefnyddio'r ardd ar unrhyw adeg yn y dyfodol i gyflenwi alcohol - gyda bar awyr agored mewn barbeciw neu, efallai, trwy wasanaeth gweini diodydd. Hefyd, os nad ydych yn cynnwys yr ardd neu gysgodfa ysmegu fel rhan o'r fangre drwyddedig, bydd diodydd a brynir i'w hyfed yno'n cael eu cyfrif fel cyflenwadau oddi ar y fangre a bydd unrhyw amodau sy'n berthnasol i gyflenwadau oddi ar y fangre yn gymwys. Yn achos tystysgrifau mangre clwb, dylech fod yn ymwybodol bod yn rhaid i werthiant alcohol i'w yfed oddi ar y fangre fod mewn cynwysyddion wedi eu selio a rhaid ei werthu i aelod o'r clwb ei hun. Os yw'r ardd gwrw neu gysgodfa ysmegu'n cael ei darparu i yfed cyflenwadau oddi ar y fangre, rhaid i chi gynnwys disgrifiad o'r man a pha mor agos ydyw at y fangre.

Gweithgareddau Clwb Cymwys

Dylech nodi pa weithgareddau trwyddedadwy rydych yn dymuno'u cynnal trwy dicio'r blychau priodol. Wrth ystyried beth i'w roi yn yr adran hon, dylech feddwl am yr holl weithgareddau yr hoffech gynnal yn y fangre yn y dyfodol ac ystyried a ydynt yn weithgareddau trwyddedadwy dan y Ddeddf. Wedyn, dylech gwblhau'r blychau cyfatebol o A i L sy'n berthnasol i'r gweithgareddau hynny. Dylid cwblhau dim ond y blychau sy'n berthnasol i'r gweithgareddau yr ydych wedi eu ticio.

Dylech roi amserau gan ddefnyddio'r cloc 24 awr a rhoi manylion am dim ond y dyddiau o'r wythnos pan fyddwch yn bwriadu defnyddio'r fangre ar gyfer y gweithgareddau trwyddedadwy dan sylw. Mae'r gofod a nodir 'Rhowch unrhyw amrywiadau tymhorol' yn gyfle i chi gynnwys, er enghraifft, unrhyw oriau hirach neu ddyddiau ychwanegol yn ystod yr haf. Mae'r gofod a nodir 'Amseriadau ansafonol' yn gyfle i chi gofnodi achlysuron pan fydd yr amserau'n newid. Er enghraifft, efallai y byddwch yn dymuno i'r gweithgaredd barhau'n hirach ar Noswyl Nadolig neu benwythnosau cyn gwyliau banc.

A oes rhaid i glybiau gael trwydded i gyflenwi bwyd a diod poeth wedi 11yh?

Na. Mae cyflenwi bwyd a diod poeth i aelodau clybiau cydnabyddedig a'u gwesteion wedi ei eithrio o ofynion trwyddedu.

Dan 'amseriadau ansafonol' alla i ddweud y byddaf ar agor yn hwyr i ddarparu ar gyfer digwyddiadau megis Cwpan Rygbi'r Byd, Pêl Droed Rheolau Awstralaidd, neu ddigwyddiadau chwaraeon tramor a ddarllidir yn hwyr y nos neu'n gynnar yn y bore yn y DU?

Gallwch gynnwys pa bynnag weithgareddau trwyddedadwy y dymunwch, ond dylech ystyried sut gallai'r rhain gael eu gweld gan awdurdodau cyfrifol neu bartïon cyfrannog. Gallai fod yn werth siarad â'ch awdurdod trwyddedu a'r awdurdodau cyfrifol perthnasol yn gyntaf i weld pa amodau, os o gwbl, y gallech eu cynnig i leddfu unrhyw bryderon a allai fod ganddynt.

Os yw clwb yn darparu adloniant ar gyfer ei aelodau a'u gwesteion yn unig, ac nad yw'n codi tâl, a ellid ystyried hyn i fod yn ddigwyddiad preifat lle nad oes angen trwydded?

Na, byddai angen trwydded. Mae'r diffiniad o adloniant rheoledig yn y Ddeddf yn cynnwys adloniant a ddarperir ar gyfer aelodau clwb sy'n glwb cymwys parthed y ddarpariaeth o adloniant rheoledig.

Ac eithrio ym mlwch C (chwaraeon dan do), gofynnir i chi ddynodi a yw'r gweithgaredd yn cael ei gynnal dan do, y tu allan neu'r ddau. Gall dan do gynnwys pabell.

Yn y gofod a nodir 'Rhowch ragor o fanylion yma', nodwch y math o weithgaredd i'w awdurdodi, os nad yw eisoes wedi ei ddatgan, a rhowch unrhyw fanylion pellach perthnasol, er enghraifft (i ddangos un yn unig) a fydd cerddoriaeth wedi ei chwyddo ai peidio.

BLYCHAU A – K (Darparu Adloniant Rheoledig)

Dylech gyfeirio at adran 1 ac Atodlen 1 y Ddeddf neu gysylltu â'ch awdurdod trwyddedu lleol i gael manylion llawn y diffiniad o adloniant rheoledig.

BLWCH A: Dramâu

Perfformiad o unrhyw ddarn dramatig (gan gynnwys ymarfer), p'un a yw'n cynnwys gwaith byrffyr ai peidio, yn cael ei berfformio yn gyfan gwbl neu'n rhannol gan un neu fwy o bobl sy'n bresennol, ac sy'n golygu bod y cyfan neu ran helaeth o'r hyn a wneir gan yr unigolyn neu unigolion sy'n perfformio, p'un ai'n areithio, canu neu weithredu, yn cynnwys chwarae rôl.

BLWCH B: Ffilmiau

Unrhyw arddangosiad o luniau symudol ac eithrio os yw ei unig neu brif bwrpas i arddangos cynnyrch, hysbysebu nwyddau neu wasanaethau neu ddarparu gwybodaeth, addysg neu gyfarwyddyd, neu os yw'n cynnwys neu'n llunio rhan o arddangosfa at unrhyw ddiben mewn amgueddfa neu oriel gelf. Nid yw'r defnydd o dderbynydd teledu neu radio yn drwyddedadwy, ac eithrio i ddangos rhaglenni a recordiwyd o flaen llaw.

BLWCH C: Digwyddiad Chwaraeon Dan Do

Diffinnir digwyddiad chwaraeon yn y Ddeddf fel unrhyw gystadleuaeth, arddangosfa neu arddangosiad o unrhyw chwaraeon ble mae gallu corfforol yn brif ffactor, ac unrhyw fath o hamdden gorfforol gaiff ei gynnal hefyd at ddibenion cystadleuaeth neu arddangosiad ac sy'n cael ei gynnal yn gyfan gwbl o fewn adeilad, a ble mae'r gwylwyr yn cymryd eu lle tu fewn i'r adeilad hwnnw. Mae hyn yn cynnwys unrhyw adeiledd â tho a gallai fod yn gerbyd, llong neu adeiledd symudol.

Mae safle sydd â tho sy'n agor a chau yn cael ei ystyried dan y Ddeddf fel digwyddiad awyr agored, ac felly nid yw gweithgareddau chwaraeon mewn lleoliadau o'r fath yn drwyddedadwy dan y Ddeddf. Ond noder bod gweithgareddau eraill mewn lleoliadau o'r fath (megis cyflenwi alcohol neu gerddoriaeth fyw) yn drwyddedadwy.

BLWCH D: Adloniant Paffio neu Reslo

Yn wahanol i chwaraeon eraill, mae paffio a reslo yn drwyddedadwy p'un ai cynhelir y gweithgaredd dan do neu yn yr awyr agored.

BLWCH E: Cerddoriaeth Fyw

Mae cerddoriaeth yn cynnwys cerddoriaeth leisiol neu offerynnol neu unrhyw gyfuniad o'r ddau. Nid yw perfformiad o gerddoriaeth fyw, os yw'n atodol i weithgaredd arall nad yw'n adloniant rheoledig ynddo'i hun, yn drwyddedadwy.

BLWCH F: Cerddoriaeth wedi ei Recordio

Nid oes rhaid i'ch tystysgrif gynnwys chwarae cerddoriaeth wedi ei recordio os yw hynny'n atodol i ryw weithgaredd arall nad yw'n adloniant rheoledig ynddo'i hun, gan y byddai wedi ei eithrio. Os oes gennych jiwcbocs neu droellwr disgiau yn eich mangre clwb, rhaid i chi ystyried p'un a yw hyn, yn eich achos penodol chi, yn gerddoriaeth atodol neu a yw'n weithgaredd trwyddedadwy. Os oes gennych unrhyw amheuaeth, trafodwch hyn gyda'ch awdurdod trwyddedu.

BLWCH G: Perfformiadau Dawns

Nid yw dawnsio morys nac unrhyw ddawnsio tebyg yn drwyddedadwy, na chwaith berfformiadau o gerddoriaeth fyw heb ei chwyddo fel rhan ganolog o ddawnsio o'r fath.

BLWCH H: Adloniant Tebyg i'r hyn sydd o fewn Cwmpas (e) Cerddoriaeth Fyw, (f) Cerddoriaeth wedi ei Recordio neu (g) Perfformiad Dawns

BLYCHAU I – K (Darparu Cyfleusterau Adloniant)

Mae hyn yn cyfeirio at gyfleusterau a ddarperir i alluogi pobl i gymryd rhan mewn creu cerddoriaeth, dawnsio a gweithgareddau tebyg.

BLWCH I: Darparu Cyfleusterau ar gyfer Creu Cerddoriaeth

BLWCH J: Darparu Cyfleusterau ar gyfer Dawnsio

BLWCH K: Darparu Cyfleusterau ar gyfer Adloniant Tebyg i'r hyn sydd o fewn (i) Darparu Cyfleusterau ar gyfer Creu Cerddoriaeth neu (j) Berfformiad Dawns

BLWCH L: (Cyflenwi Alcohol)

Os ydych am i bobl allu yfed alcohol yn y fangre, ticiwch 'Ar yr eiddo'. Os ydych am i bobl allu prynu alcohol i'w yfed oddi ar y fangre, dylech dicio 'Y ddau' gan ei fod yn ofyniad dan Ddeddf 2003 mai dim ond os y'i hawdurdodir i werthu alcohol ar y fangre y gall Tystysgrifau Mangre Clwb awdurdodi gwerthiant oddi ar y fangre.

BLWCH M: Oriau y mae Mangre Clwb yn Agored i Aelodau a Gwesteion

Er y gallai hyn gynnwys amserau pan na chynhelir gweithgareddau trwyddedadwy, mae'n bwysig bod awdurdodau cyfrifol, partiön cyfrannog a'r awdurdod trwyddedu yn gwybod am faint o amser fydd eich mangre ar agor yn ogystal â'r amserau pan fydd gweithgareddau trwyddedadwy yn digwydd. Er enghraifft, gall fod yn angenrheidiol a chyfrannog i sicrhau bod gweithgareddau trwyddedadwy yn gorffen mewn da bryd cyn i fangre'r clwb gau i ganiatáu i bawb adael yn drefnus.

BLWCH N

Mae hwn yn gofyn i chi roi gwybodaeth am unrhyw beth sydd i gael ei gynnal ym mangre'r clwb neu sy'n ategol i ddefnydd o fangre'r clwb a allai achosi pryder parthed plant, er enghraifft (un enghraifft yn unig) noethni neu noethni rhannol, ffilmau ar gyfer grwpiau oedran cyfyngedig neu gamblo. Nid oes rhaid i chi roi manylion am beiriannau Adloniant â Gwobrau yma. Nid oes rhaid i chi gwblhau'r adran hon os nad yw'n berthnasol i'ch mangre chi, ond yn hytrach na'i gadael yn wag, byddai'n well ysgrifennu 'dim' neu 'Amherthnasol' er mwyn ei wneud yn glir eich bod wedi ystyried hyn yn hytrach nag wedi anghofio cwblhau'r blwch.

BLWCH O – Camau i Hyrwyddo'r Amcanion Trwyddedu

Gofynnir i chi ddisgrifio'r camau y bwriadwch eu cymryd i hyrwyddo'r pedwar amcan trwyddedu.

- Atal trosedd ac anrhefn
- Diogelwch y cyhoedd
- Atal niwsans cyhoeddus
- Amddiffyn plant rhag niwed.

Peidiwch ag anghofio y dylech eisoes fod yn cydymffurfio â deddfwriaeth berthnasol mewn meysydd eraill. Dylai cydymffurfio â'r gofynion hyn fod yn fan cychwyn i chi. Os teimlwch nad oes angen i chi wneud dim mwy, yna bydd yn well ysgrifennu 'Amherthnasol' neu rywbeth fel 'dim byd tu hwnt i ofynion presennol lechyd a Diogelwch/Diogelwch Tân ac ati'. Mae hyn yn dangos eich bod wedi ystyried yr amcanion ac wedi dod i'r penderfyniad nad oes dim byd arall y dylech ei wneud, ac nid eich bod wedi anghofio ysgrifennu rhywbeth yn yr adran hon. Wrth gwrs, os bydd awdurdod sy'n gyfrifol am un o'r amcanion trwyddedu yn ystyried bod angen i chi wneud mwy, gallant gyflwyno sylwadau. Os oes gennych bryderon, efallai y byddai'n ddefnyddiol i chi siarad â'r awdurdod cyfrifol perthnasol cyn cwblhau'r ffurflen. Ceir rhagor o wybodaeth am awdurdodau cyfrifol ar wefan DCMS www.culture.gov.uk neu gan swyddog trwyddedu neu wefan eich awdurdod lleol.

Os ydych yn bwriadu cymryd mesurau ychwanegol, dylech ystyried yn ofalus beth i'w gynnwys. Mae unrhyw beth a nodwch yma yn debygol o ddod yn amod o'ch tystysgrif. Byddai methiant i fodloni'r amodau hyn yn drosedd dan y Ddeddf. Felly dylech ystyried yn ofalus cyn ychwanegu amodau er mwyn sicrhau eu bod yn gyraeddadwy, yn realistig, yn angenrheidiol, yn addas, yn gyfrannol ac o fewn eich rheolaeth. Seiliwch eich ymateb ar ystyriaeth gywir, gan ddefnyddio synnwyr cyffredin, o'r risgiau a'r hyn y gallwch ei wneud yn realistig i'w lliniaru.

Mae enghreifftiau o amodau posibl parthed y pedwar amcan trwyddedu wedi eu cynnwys yn y Canllaw a gyhoeddodd yr Ysgrifennydd Gwladol i awdurdodau trwyddedu ac mae ar gael ar [wefan DCMS](http://www.dcms.gov.uk). Fe'i rhoddir fel casgliad o amodau posibl, a allai fod yn ddefnyddiol i bobl eu hystyried. Nid ydynt yn fodolau o amodau ac ni ddylid eu hystyried i fod yn amodau safonol sy'n berthnasol i bawb mewn unrhyw fodd.

Yn y 'Blwch Cyffredinol', rhestrwch y camau y byddwch yn eu cymryd i hyrwyddo'r pedwar amcan trwyddedu gyda'i gilydd, er enghraifft, cyflogi staff ychwanegol.

Rhestr Wirio a Datganiad

Trwy dicio'r rhestr hon, rydych yn gwneud datganiad eich bod wedi cyflawni'r gweithredoedd a rhestrir. Os byddwch yn ticio'r blychau a heb gyflawni'r gweithredoedd hyn, efallai y byddwch yn gwneud datganiad ffug parthed y cais, sy'n drosedd a allai'ch gwneud yn atebol i ddirwy o hyd at £5,000 os derbyniwch euogfarn.

Os ydych yn gwneud cais ar-lein, ni ddylech dicio'r datganiad yn datgan eich bod wedi anfon copiâu o'r cais i awdurdodau cyfrifol gan y bydd hyn yn cael ei wneud gan yr awdurdod trwyddedu.

Dylech wirio eich bod wedi cynnwys yr holl ddogfennau angenrheidiol. Mae hyn yn cynnwys cynllun o fangre'r clwb, ffurflen datganiad y clwb a chopi o reolau'r clwb.

Cynlluniau

Dylid cynnwys y cynllun o fangre'r clwb gyda'r cais, a'i gopïo i'r awdurdodau cyfrifol fel rhan o'r cais (oni bai eich bod yn cyflwyno'ch cais ar-lein, fel yr eglurwyd uchod). Rhaid i gynllun y fangre fodloni'r gofynion a sefydlwyd yn y Ddeddf ac yn Rheoliadau Deddf Trwyddedu 2003 (Trwyddedau mangre a thystysgrifau mangre clwb) 2005, Offeryn Statudol 2005/42 i ddangos y canlynol:

(a) maint a ffin yr adeilad, os yn berthnasol, ac unrhyw waliau allanol a mewnol i'r adeilad ac, os yn wahanol, perimedr y fangre;

(b) lleoliad mynedfeydd ac allanfeydd y fangre;

(c) os yn wahanol i baragraff (b), lleoliad y llwybrau dianc o'r fangre;

(d) mewn achos lle mae'r fangre yn cael ei defnyddio ar gyfer mwy nag un gweithgaredd trwyddedadwy presennol, y manau yn y fangre a ddefnyddir ar gyfer pob gweithgaredd;

(e) adeileddau sefydlog (gan gynnwys dodrefn) neu wrthrychau tebyg sydd wedi eu gosod dros dro mewn lleoliad sefydlog (ond nid dodrefn) a allai effeithio ar allu unigolion ar y fangre i ddefnyddio allanfeydd neu lwybrau dianc heb rwystr;

(f) mewn achos lle mae'r fangre yn cynnwys llwyfan neu ardal wedi'i godi, lleoliad ac uchder pob llwyfan neu ardal mewn perthynas â'r llawr;

(g) mewn achos lle mae'r fangre yn cynnwys unrhyw stepiau, grisiau, esgynyddion neu lifftiau, lleoliad y stepiau, grisiau, esgynyddion neu'r lifftiau hynny;

(h) mewn achos lle mae'r fangre yn cynnwys unrhyw ystafell neu ystafelloedd sy'n cynnwys cyfleusterau cyhoeddus, lleoliad yr ystafell neu'r ystafelloedd hynny;

(i) lleoliad a math o offer tân ac unrhyw offer diogelwch arall, gan gynnwys offer diogelwch morol, os yn berthnasol; a

(j) lleoliad cegin, os o gwbl, ar y fangre.

Nid oes rhaid gwneud y cynllun ar raddfa benodol, ond rhaid iddo fod yn hygyrch a dealladwy, a rhaid iddo ddarparu digon o fanylion i'r awdurdod trwyddedu allu pennu'r cais, gan gynnwys maint cymharol unrhyw nodweddion sy'n berthnasol i'r cais. Gall y cynllun hefyd gynnwys allwedd o symbolau i ddangos yr uchod ar y cynllun, ond nid oes rhaid gwneud hynny.

A oes rhaid i mi gael rhywun proffesiynol i baratoi'r cynlluniau?

Nid oes unrhyw ofyniad i chi gael rhywun proffesiynol i lunio'r cynlluniau. Yr hyn sy'n bwysig yw eu bod yn gywir ac yn bodloni'r gofynion y cyfeirir atynt uchod.

A oes angen i mi ddangos man yfed, megis gardd, ar y cynllun?

Nid oes unrhyw ofyniad i ddangos unrhyw fan ar y cynllun nad sy'n rhan o'r fangre clwb yr ydych yn trwyddedu. Fodd bynnag, dylech ddisgrifio unrhyw fan rydych yn bwriadu ei darparu i bobl yfed alcohol yr ydych yn gwerthu neu'n cyflenwi dan y disgrifiad cyffredinol o fangre'r clwb y mae gofyn i chi roi ar ddechrau Rhan 3 y ffurflen gais. Ond, dylech nodi'r amodau penodol sy'n berthnasol i Dystysgrif Mangre Clwb o ran gwerthiant alcohol i'w yfed oddi ar y fangre.

Awdurdodau Cyfrifol

Os ydych yn gwneud cais ysgrifenedig, mae'n rhaid i chi roi copi o'r cais, gan gynnwys y ddogfennaeth ategol, i'r "awdurdodau cyfrifol" ar yr un diwrnod ag y rhoddir y cais i'r awdurdod trwyddedu perthnasol. Mae awdurdodau cyfrifol yn gyrrff cyhoeddus sydd â hawl i gyflwyno sylwadau i'r awdurdod trwyddedu parthed cais. Rhaid i unrhyw sylwadau fod ynglŷn ag effaith debygol dyfarnu'r cais ar hyrwyddiad yr amcanion trwyddedu. Mae'r awdurdodau cyfrifol yn cynnwys y canlynol, ar gyfer yr ardal ble mae'r fangre wedi ei lleoli:

- Prif swyddog yr heddlu
- Yr awdurdod tân ac achub
- Yr awdurdod iechyd a diogelwch
- Yr awdurdod cynllunio lleol
- Yr awdurdod iechyd yr amgylchedd
- Y corff a gydnabyddir i fod yn gyfrifol am amddiffyn plant rhag niwed
- Arolygwyr Pwysau a Mesurau (swyddogion safonau masnach).

Parthed llong, mae'r rhestr hon hefyd yn cynnwys yr awdurdod mordwyo perthnasol, Asiantaeth yr Amgylchedd, Bwrdd Dyfrfyrdd Prydain neu'r Ysgrifennydd Gwladol.

Mae rhagor o wybodaeth am awdurdodau cyfrifol ar gael o wefan DCMS:

www.culture.gov.uk/alcohol_and_entertainment/premises_licences

I gael manylion yr awdurdodau cyfrifol yn eich ardal, cysylltwch â'ch tîm trwyddedu lleol. Efallai y bydd manylion hefyd ar gael ar wefan eich awdurdod lleol.

Os ydych yn gwneud cais ar-lein, bydd yr awdurdod trwyddedu yn copïo'ch cais i awdurdodau cyfrifol ar neu cyn y diwrnod gwaith cyntaf wedi i chi gyflwyno cais dilys a thalu'r ffi.

Hysbysebu

Rhaid hysbysebu ceisiadau fel y sefydlwyd yn y Ddeddf ac yn Rheoliadau Deddf Trwyddedu 2003 (Trwyddedau mangre a thystysgrifau mangre clwb) 2005. Mae hyn yn cynnwys arddangos hysbyseb yn neu y tu allan i fangre clwb a hysbyseb mewn papur newydd a ddsberthir yn lleol. Am fwy o gyngor, siaradwch â'ch swyddog trwyddedu yn eich awdurdod lleol neu gallwch weld y canllaw ar wefan DCMS: www.culture.gov.uk/alcohol_and_entertainment

PEIDIWCH AG ANGHOFIO AMGÁU'R FFI GYWIR neu dalu ar-lein os ydych yn gwneud cais electronig.

Ceir manylion am y ffioedd ar wefan DCMS:

www.culture.gov.uk/alcohol_and_entertainment/fee_levels

Rhan 3 – Llofnodion

Rhaid llofnodi'r ffurflen gais ar ran y clwb. Gall asiant clwb (er enghraifft, cyfreithiwr) lofnodi'r ffurflen ar eu rhan ar yr amod bod ganddo awdurdod penodol i wneud hynny.

Os ydych yn gwneud cais ar-lein, gallwch ddefnyddio llofnod electronig os oes gennych un neu os nad oes, rhowch eich enw lle'r dynodir gan adael y blwch llofnod yn wag.

Cychwyn Gweithgareddau Trwyddedadwy

Os ydych yn gwneud cais ar-lein, gallwch ddechrau gweithgareddau trwyddedadwy cyn gynted ag y byddwch yn derbyn cadarnhad gan yr Awdurdod Trwyddedu ei fod wedi cymeradwyo'ch cais. Fodd bynnag, os nad ydych wedi derbyn copi o dystysgrif eich clwb, dylech sicrhau eich bod yn ymwybodol o unrhyw amodau a osodwyd gan y gallech fod yn torri'ch rhwymedigaethau cyfreithiol fel arall.

department for
**culture, media
and sport**

2-4 Cockspur Street
Llundain SW1Y 5DH
www.culture.gov.uk